

I appendix A har du lært bogføringsreglerne, og hvordan der dagligt føres regnskab på konti på baggrund af bilag. I dette kapitel vil vi via et forenklet eksempel gennemgå **hele regnskabsforløbet**, fra virksomhedens start over daglige registreringer til afslutning og opstilling af regnskabet. Ved gennemgangen ses der bort fra moms og afskrivninger. Momssystemet og afskrivninger behandles i appendix G, som du kan finde på bogens hjemmeside på iTrojka.dk.

1. Start af virksomhed

Hans og Betina Dahl har længe ønsket at få deres egen forretning med sportsbeklædning. Det er nu lykkedes dem at finde egnede lokaler til formålet. De har planlagt at åbne butikken SportDress den 1. oktober 2010.

I forbindelse med etableringen har de anskaffet følgende **aktiver**:

- Driftsmateriel og inventar kr. 150.000
- Varelager (etableringslager) kr. 400.000
- Kassebeholdning kr. 50.000

De har selv en **opsparet kapital** på kr. 300.000, som de har indskuddt i forretningen. Da deres egenkapital ikke var tilstrækkelig stor til at finansiere aktiverne, optog de et **langfristet banklån** på kr. 100.000, der skal afdrages over 5 år, første gang i 2010. Derudover fik de bevilget en **kassekredit** med et maksimum på kr. 200.000.

2. Åbningsbalance

Hans og Betina Dahl kan herefter opstille følgende **åbningsbalance**. Se næste side:

Åbningsbalance pr. 1. oktober 2010			
Aktiver		Passiver	
Driftsmateriel og inventar	150.000	Egenkapital	300.000
Varelager	400.000	Langfristet lån	100.000
Kassebeholdning	50.000	Kassekredit	200.000
Aktiver i alt	600.000	Passiver i alt	600.000

Fig. B.1 Åbningsbalance.

Aktivsiden viser, hvilken pengebinding (investering) starten af forretningen har krævet, og passiverne viser, hvorledes pengebindingen er finansieret (fremskaffet).

I en igangværende virksomhed er åbningsbalancen (primobalancen) for et nyt regnskab lig med det forrige regnskabs ultimobalance.

3. Åbningsposter

Ved åbningen af regnskabet skal der oprettes **en konto** for hver enkelt balancepost. Ved opgørelsen af **egenkapitalen** er det et lovgivningskrav, at man kan se bevægelserne i løbet af regnskabsperioden. Derfor oprettes der en *kapitalkonto* og en *privatforbrugskonto*. På **kapitalkontoen** føres ejerens indskud og resultatopgørelsens resultat (overskud eller underskud). På **privatforbrugskontoen** føres ejerens private udtræk af penge og varer til privatforbrug. Dette udtræk formindsker ejerens kapital i virksomheden, der har en kreditsaldo. Privatforbrugskontoen har derfor en debetsaldo.

Da aktivposterne står i venstre side af balancen, skal åbningsbalancens aktivposter debiteres på aktivkontiene. Modposteringen til aktivposterne debiteringer er passivkontienes krediteringer.

Driftsmateriel og inventar		Varelager		Kasse	
Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
(Saldo)		(Saldo)		(Saldo)	
150.000		400.000		50.000	

Kapitalkonto		Privatforbrug		Langfristet lån		Kassekredit	
Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
	(Saldo)	(Saldo)			(Saldo)		(Saldo)
	300.000				100.000		200.000

Fig. B.2 Åbningsposterings.

I fig. B.2 kan du se, at der er debiteret og krediteret lige store beløb, nemlig kr. 600.000.

4. Den daglige bogføring

Ud over de konti, der er brugt ved åbningsposteringsen, skal der yderligere *oprettes* en række *konti* til den **daglige bogføring**.

Hvis SportDress *sælger* varer på *kredit* til kunderne (varedebitorerne), skal der oprettes en konto for hver *enkelt kunde*. Et kundetilgodehavende er et aktiv, hvorfor kontoen har en debetsaldo. I eksemplet anvender vi en *samlekonto*, der kaldes *varedebitorer*. Samlekontoen viser summen af tilgodehavender hos alle varedebitorer.

Hvis SportDress *køber* varer på *kredit* hos leverandørerne (varekreditorer), skal der oprettes en konto for hver *enkelt leverandør*. En leverandørgæld er et passiv, hvorfor kontoen har en kreditsaldo. I eksemplet anvender vi en *samlekonto*, der kaldes *varekreditorer*.

Ud over de nævnte balancekonti skal der også oprettes en række resultatkonti, så der kan føres regnskab med indtægter og omkostninger. I forretningen oprettes følgende *resultatkonti*:

- Varesalg
- Vareforbrug
- Salgsfremmende omkostninger
- Lokaleomkostninger
- Øvrige omkostninger
- Renteomkostninger

I det efterfølgende skal vi **registrere** de bilag, SportDress har modtaget (eksterne bilag), og de bilag SportDress selv har udskrevet (interne bilag) i oktober kvartal. Af overskuelighedshensyn er bilag af samme type samlet som sumtal for oktober kvartal. F.eks. består punkt a) kontant varesalg af 1.400 salgstransaktioner, og punkt b) er summen af 100 salgsfakturaer.

Sumbilagene for oktober kvartal er følgende:

Sumbilag i oktober kvartal

a) Kontant varesalg	kr. 700.000
b) Varesalg på kredit	kr. 250.000
c) Indbetalinger fra varedebitorer	kr. 200.000
Beløbet er indsat på kassekreditten.	
d) Varekøb på kredit	kr. 700.000
e) Udbetalinger til varekreditorer	kr. 550.000
Beløbet er hævet på kassekreditten.	
f) Indsat fra kassen på kassekreditten	kr. 596.000
g) Husleje	kr. 60.000
Beløbet er hævet på kassekreditten.	
h) Annonce i lokalavisen	kr. 20.000
Beløbet er betalt fra kassen.	
i) Køb af kontorartikler	kr. 4.000
Beløbet er betalt fra kassen.	
j) Hævet i kassen til privatforbrug	kr. 120.000
k) Rentetilskrivning på langfristet lån	kr. 2.000
l) Rentetilskrivning på kassekreditten	kr. 3.000

Bilagene er registreret i fig. B.3 side 496-497. Posteringsne er mærket a) til l). Beløbene fra åbningsposteringsne er vist i parentes.

5. Afslutningsposteringsne

Når regnskabsperioden er udløbet, skal de enkelte konti **afsluttes**. I forbindelse med afslutningsne skal periodens vareforbrug (salget opgjort til

kostpriser) opgøres. I SportDress gøres det indirekte ved at foretage en fysisk optælling af varelageret. I SportDress er varelageret optalt til kr. 435.000, hvorefter vareforbruget kan opgøres således:

Etableringslager (varelager primo)	kr. 400.000
+ Varekøb i oktober kvartal	<u>kr. 700.000</u>
Til rådighed	kr. 1.100.000
– Optalt varelager den 31.12 (varelager ultimo).	<u>kr. 435.000</u>
Vareforbrug i oktober kvartal	<u>kr. 665.000</u>

Ved afslutningen af oktober kvartal skal der *registreres* følgende punkter:

- m) Vareforbruget for oktober kvartal.
- Varelager skal krediteres kr. 665.000
 - Vareforbrug skal debiteres kr. 665.000
- n) Saldoen på privatforbrug *overføres* til kapitalkonto.
- Privatforbrug skal krediteres kr. 120.000
 - Kapitalkonto skal debiteres kr. 120.000
- o) Saldiene på resultatkonti *overføres* til resultatopgørelsen.
- Indtægtskonti (varesalg), der har en kreditsaldo, afsluttes (udlignes) ved at debitere kontoen og kreditere resultatopgørelsen.
 - Omkostningskonti, der har en debetsaldo, afsluttes (udlignes) ved at kreditere kontoen og debitere resultatopgørelsen.
- p) Resultatet (overskud eller underskud) *beregnes og overføres* til kapitalkontoen. Resultatet i oktober kvartal er et *overskud* på kr. 196.000.
- Resultatopgørelsen skal debiteres kr. 196.000
 - Kapitalkontoen skal krediteres kr. 196.000
- q) Saldiene på balancekonti *overføres* til balancen.
- Aktivkonti, der har en debetsaldo, afsluttes (udlignes) ved at kreditere kontoen og debitere balancen.
 - Passivkonti, der har en kreditsaldo, afsluttes (udlignes) ved at debitere kontoen og kreditere balancen.

Disse posteringer er vist i fig. B.3 mærket m) til q).

Omkostningskonti		Resultatopgørelse		Indtægtskonto	
Vareforbrug				Varesalg	
Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
(Saldo)					(Saldo)
m) 665.000	o) 665.000	o) 665.000			a) 700.000
			o) 950.000	o) 950.000	b) 250.000
Salgsfremmende omkostninger					
Debet	Kredit				
(Saldo)					
h) 20.000	o) 20.000	o) 20.000			
Lokaleomkostninger					
Debet	Kredit				
(Saldo)					
g) 60.000	o) 60.000	o) 60.000			
Øvrige omkostninger					
Debet	Kredit				
(Saldo)					
i) 4.000	o) 4.000	o) 4.000			
Renteomkostninger					
Debet	Kredit				
(Saldo)					
k) 2.000					
l) 3.000	o) 5.000	o) 5.000			
		754.000	950.000		
Overskud til kapitalkonto		p) 196.000			
		950.000	950.000		

Fortsættes næste side

Fortsat fra forrige side

Aktivkonti		Balance		Passivkonti	
Driftsmateriel og inventar				Kapitalkonto	
Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
(150.000)					(300.000)
	q) 150.000	q) 150.000		n) 120.000	
			q) 376.000	q) 376.000	p) 196.000
Varelager				Privatforbrug	
Debet	Kredit			Debet	Kredit
(400.000)				(Saldo)	
d) 700.000	m) 665.000			j) 120.000	n) 120.000
	q) 435.000	q) 435.000			
Varedebitorer				Langfristet lån	
Debet	Kredit			Debet	Kredit
(Saldo)					(100.000)
b) 250.000	c) 200.000			q) 102.000	k) 2.000
	q) 50.000	q) 50.000	q) 102.000		
Kasse				Kassekredit	
Debet	Kredit			Debet	Kredit
(50.000)					(200.000)
a) 700.000	f) 596.000			c) 200.000	e) 550.000
	h) 20.000			f) 596.000	g) 60.000
	i) 4.000			q) 17.000	l) 3.000
	j) 120.000				
	q) 10.000	q) 10.000	q) 17.000		
				Varekreditorer	
				Debet	Kredit
					(Saldo)
				e) 550.000	d) 700.000
				q) 150.000	
		q) 150.000	q) 150.000		
		645.000	645.000		

Fig. B.3 Åbningsposter i parentes, daglige poster som sumposter og afslutningsposter i SportDress.

6. Regnskabsopstilling

SportDress kan herefter opstille følgende **regnskab** i kontoform for oktober kvartal:

Resultatopgørelse for oktober kvartal 2010			
Omkostninger		Indtægter	
Vareforbrug	665.000	Nettoomsætning	950.000
Salgsfremmende omkostninger	20.000		
Lokaleomkostninger	60.000		
Øvrige omkostninger	4.000		
Renteomkostninger	5.000		
Omkostninger i alt	754.000	Indtægter i alt	950.000
Overskud	196.000		
I alt	950.000	I alt	950.000

Balance pr. 31.12.2010			
Aktiver		Passiver	
Driftsmateriel og inventar	150.000	Egenkapital	
Varelager	435.000	Primo	300.000
Varedebitorer	50.000	+ Overskud	196.000
Kassebeholdning	10.000	– Privatforbrug	<u>120.000</u>
		Ultimo	<u>376.000</u>
		Langfristet lån	102.000
		Kassekredit	17.000
		Varekreditorer	150.000
Aktiver i alt	645.000	Passiver i alt	645.000

Fig. B.4 Regnskab for oktober kvartal i forretningen SportDress.

Af fig. B.4 kan du se, at Hans og Betina Dahl har et **overskud** på kr. 196.000 i oktober kvartal. Og da de kun har hævet kr. 120.000 til privatforbrug, er deres **egenkapital** forøget med kr. 76.000.

I forhold til åbningsbalancen i fig. B.1 side 492 er pengebindingen i aktiver forøget med kr. 45.000 (645.000- 600.000). Og varekreditorer er en ny finansieringskilde, der finansierer kr. 150.000 af pengebindingen.

Resumé

En periodes regnskabsforløb omfatter følgende:

Åbningsposter: Balanceposterne fra sidste periodes ultimobalance overføres til konti. Aktivkonti debiteres og passivkonti krediteres.

Den daglige bogføring: På baggrund af eksterne og interne bilag bogføres løbende på resultat- og balancekonti.

Afslutningsposter: Vareforbruget opgøres og bogføres på baggrund af en lageroptælling. Saldoen på konto for privatforbrug overføres til kapitalkontoen. Resultatkonti afsluttes til resultatopgørelsen. Resultatet beregnes og overføres til kapitalkontoen. Balancekonti afsluttes til balancen, som herefter balancerer.

Opstilling af regnskab: På baggrund af konto for resultatopgørelse og konto for balance opstilles periodens regnskab.

Vigtige begreber

Åbningsbalance (primobalance)

- Aktiver
- Passiver

Åbningsposter

- Aktivkonti debiteres
- Passivkonti krediteres

Konto (konti)

Egenkapital

- Kapitalkonto
- Privatforbrugskonto

Afslutningsposter

Regnskabsopstilling

- Resultatopgørelse
- Balance

